

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

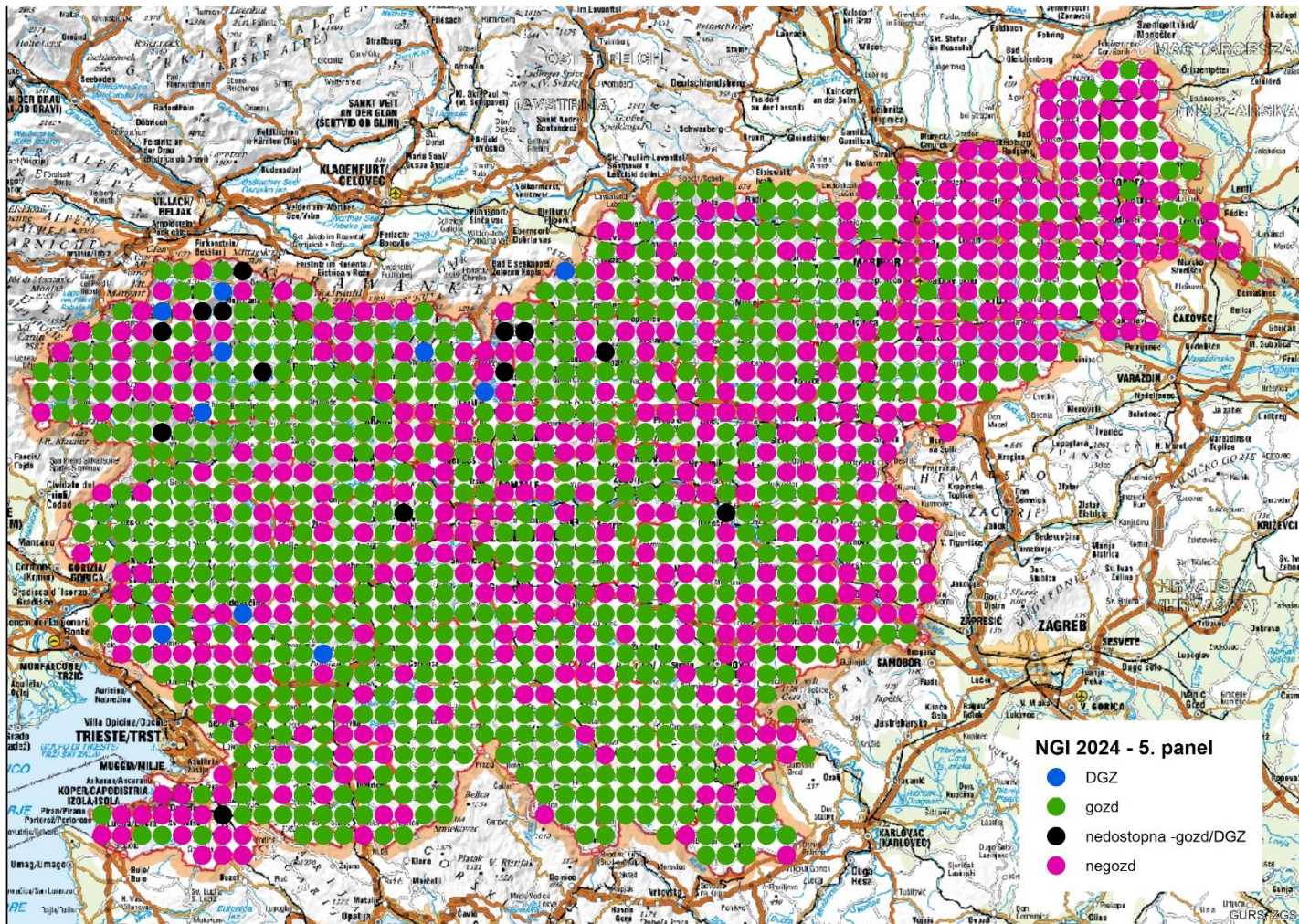
Določitev ploskev petega panela Nacionalne gozdne
inventure in Sklada za podnebne spremembe za terenski
popis –
GOZD/DRUGA GOZDNA ZEMLJIŠČA/NEGOZD

Anže Martin Pintar, Andrej Grah, dr. Mitja Skudnik

Ljubljana, 4. 4. 2024

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

5. panel

744 ploskev
gozd

10 ploskev
DGZ

13
nedostopnih
ploskev

Skupaj 1268
ploskev

DOLOČITEV PLOSKEV ZA TEREŃSKI POPIS – GOZD / NEGOZD

ZoG (Ur. L. RS. ...)

1) Gozd je:

zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem v obliki sestoja, ki lahko doseže **višino** najmanj **5 metrov** in ima **površino** najmanj **0,25 hektarja**;

zemljišče v zaraščanju na površini najmanj 0,25 hektarja, ki **se zadnjih 20 let ni uporabljalo v kmetijske namene** in na katerem lahko gozdno drevje doseže višino najmanj 5 metrov ter je pokrovnost gozdnega drevja dosegla 75 %;

obrečni in protivetni pasovi, širši od ene drevesne višine odraslega drevja, na površini najmanj 0,25 hektarja.

2) Druga gozdna zemljišča so zemljišča, porasla z **gozdnim drevjem ali drugim gozdnim rastjem**, na površini najmanj 0,25 hektarja, ki niso gozd in se zadnjih 20 let niso uporabljala v kmetijske namene. Med druga gozdna zemljišča se uvrščajo tudi **obore v gozdovih za rejo divjadi** in **zemljišča pod daljnovodi v gozdu** na površini najmanj 0,25 hektarja.

(3) Gozdna infrastruktura, ki ni odmerjena v samostojno parcelo, je sestavni del gozda.

(4) Gozd oziroma drugo gozdno zemljišče po tem zakonu niso **posamično gozdno drevje, skupine gozdnega drevja na površini do 0,25 hektarja, drevoredi, parki in plantaže gozdnega drevja**.

(5) Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja, ki rastejo zunaj gozda, kadar je to s tem zakonom posebej določeno.

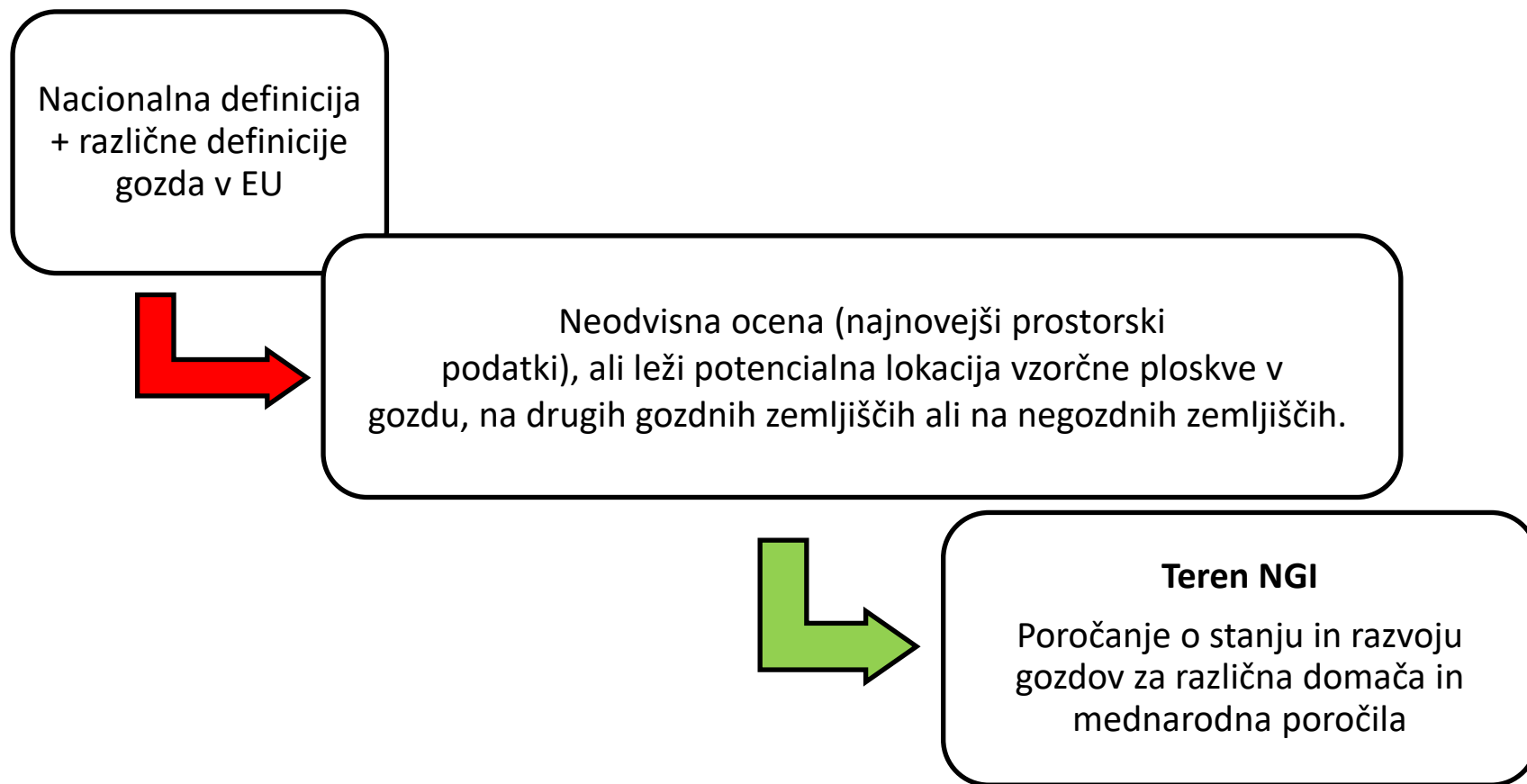

RAZLIČNE MEDNARODNE DEFINICIJE ZA GOZD

Definicija	Minimalna površina	Minimalna višina dreves	Pokrovnost	Širina pasu
ZoG	≥ 0,25 ha	≥ 5 m	/	1 drevesna višina
FAO	> 0,50 ha	> 5 m	> 10 %	> 20 m
UNFCCC	≥ 0,25 ha	≥ 5 m	/	1 drevesna višina
KP / EU	≥ 0,25 ha	≥ 2 m	≥ 30 %	/
COST E43	> 0,50 ha	> 5 m	> 10 %	> 20 m

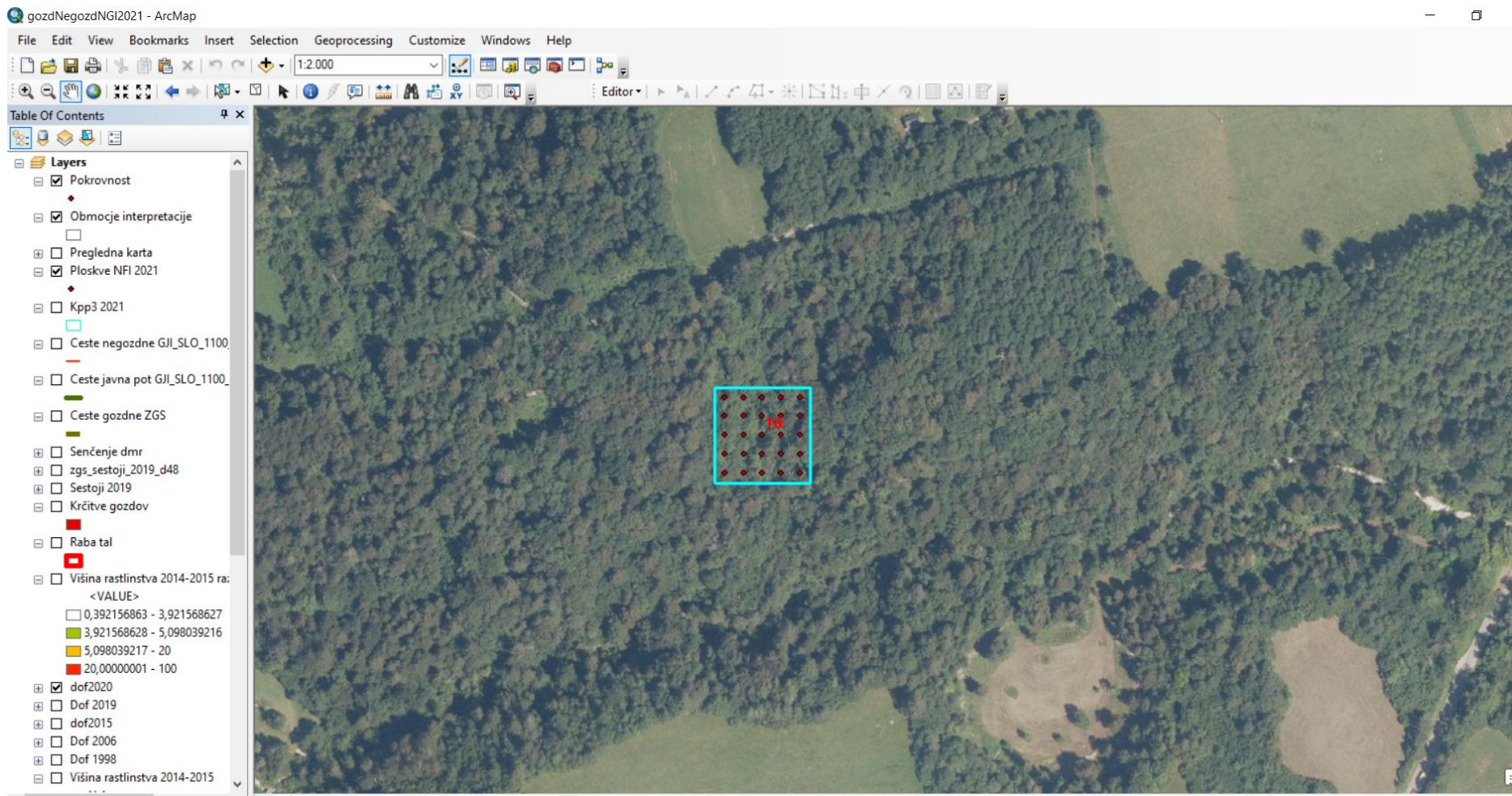
NAMEN FOTOINTERPRETACIJE

ZAKAJ?

OPREDELITEV RABE TAL = FOTOINTERPRETACIJA v okolju ArcMap

Center ploskve

TP 3 – 13,82 m

Mreža točk 10 x 10 m

Interpretacijsko
območje=IO
50 x 50 m

Površina IO znaša
0,25 ha

LINIJSKI OBJEKTI

NEGOZD oz. digitaliziranje gozdnega roba

- Izbrane kategorije kategoriziranih cest, asfaltirane javne poti oz. širše od 6 m ali gozdne ceste širše od 6 m (širina cestišča skupaj z jarki)
- Ploskovni ali linijski objekt tekoče vode širši od 5 m (ARSO hidrografija)
- Železniška proga (zgornji in spodnji ustroj do raščenege terena)
- Plantaža gozdnega drevja ali drevesnica izven gozdnega prostora
- Park, drevored, rekreacijsko območje

GOZD oz. NI potrebno dig. gozd. roba

- potok (širina ≤ 5 m),
- gozdna cesta (širina ≤ 6 m),
- javna pot (neasfaltirana širina ≤ 6 m)
- rampa, začasno skladišče, parkirišče za gozdarsko mehanizacijo, gozdarska preseka, obora ($< 0,25$ ha)

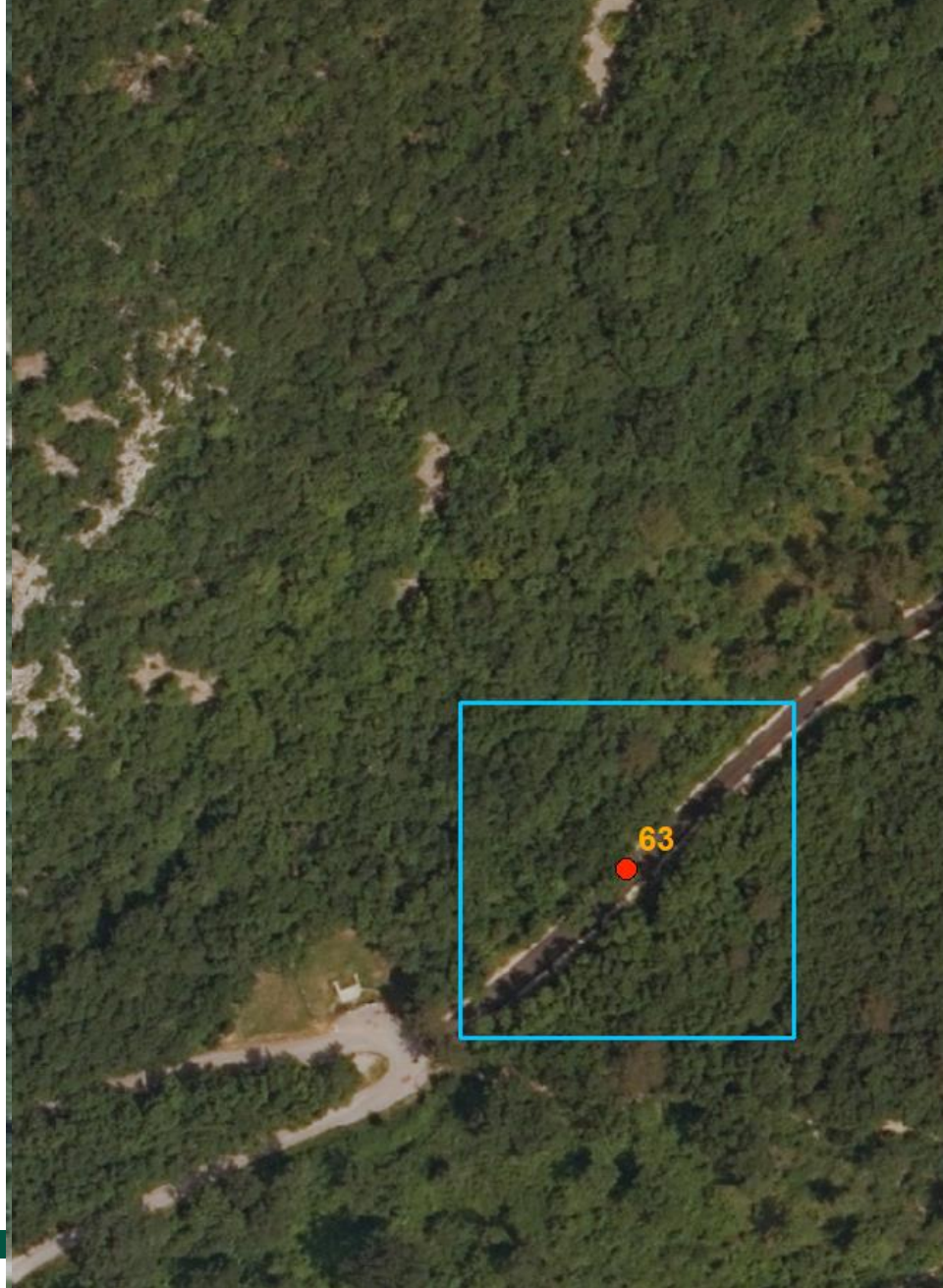

Foto: dr. G. Kušar

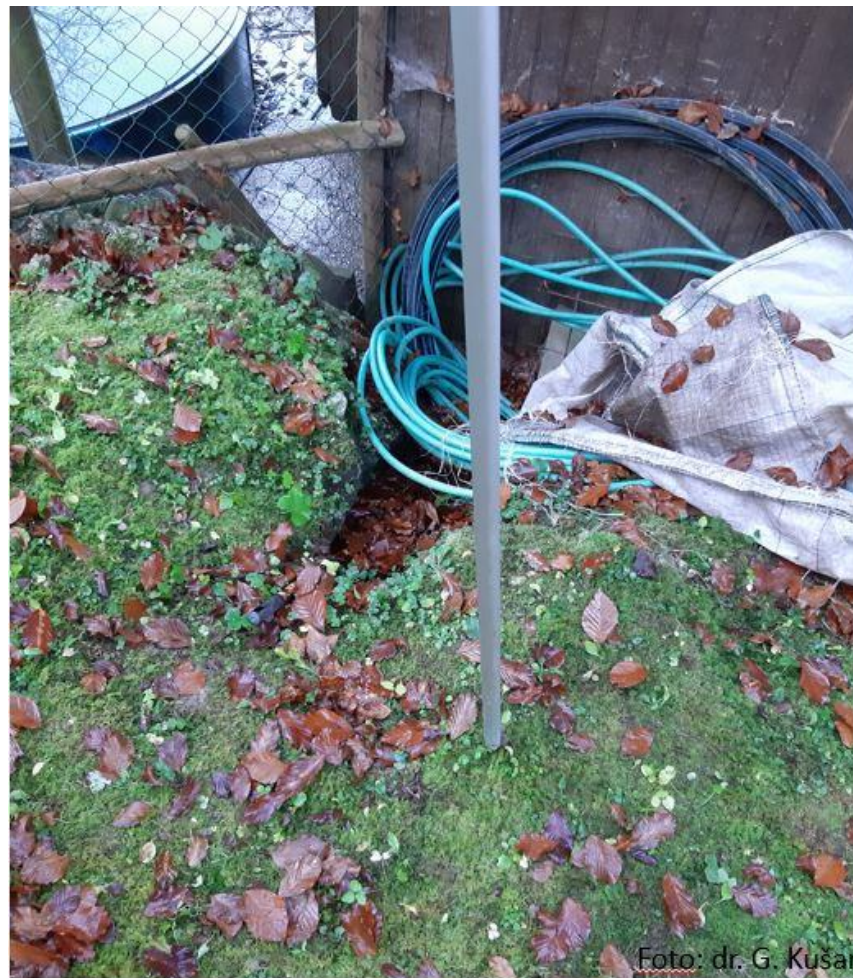

Foto: dr. G. Kušar

OBMOČJE INTERPRETACIJE

DOLOČITEV GOZDNEGA ROBA

DOLOČITEV POKROVNOSTI

ELEMENTI ZARASTI

- prisotnost gozdnih drevesnih in grmovnih vrst (zarast > 10 %), katerih višina je vsaj 5 m (ZoG)
- minimalna širina gozdnega pasu je 20 m
- v območje zarasti izjemoma vključimo tudi grmišča in drevesa, ki so nižja od 5 m (pomlajene površine, gozdne preseke, praprotišča oz. steljniki, rastišča ruševja ali drugih gozdnih grmovnih vrst).

GOZDNI ROB

- meja je najdaljša možna linija, ki povezuje elemente zarasti in razmejuje gozd od drugih rab zemljišč
- vključeni lahko tudi posamezni elementi zarasti, ki se nahajajo izven območja strnjene gozda (sadno drevje v sadovnjakih **izključeno**)
- razdalje **manjše od 20 m** (med dvema centroma debla) in **pokrovnost drevesnih krošenj oz. grmov na tem območju mora biti vsaj 60 %** (vključeni tudi vidni štrclji (abiotske poškodbe) in v primeru robnih posek jasno vidne panje)
- gozdni rob se digitalizira po **predvidenih dniščih dreves**

GOZDNI ROB – Poškodovane in degradirane oz. posekane površine

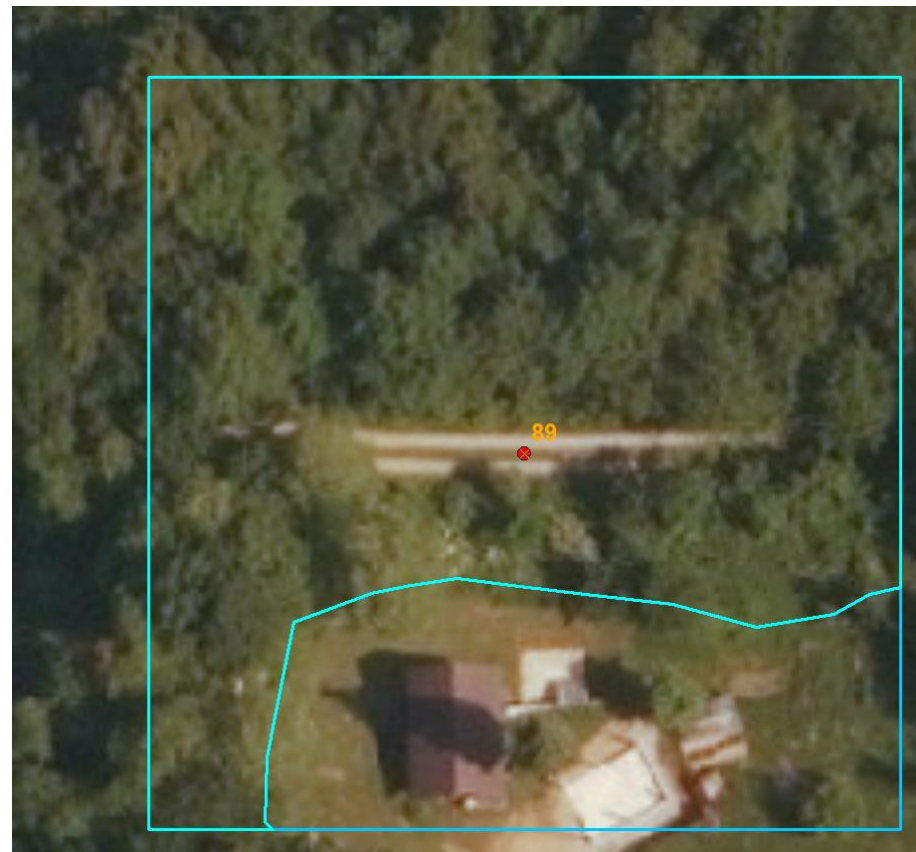

- pozorni na obstoječe sloje maske gozda
- zadnji ortofoto posnetki lahko zavajajoči
- maska gozda (MKGP), sestojna karta (ZGS) in vidni panji dreves
- stari ortofoto posnetki
- sledimo razvoju rabe tal na območju interpretacije
- upošteva se sloj krčitev gozda (ZGS)

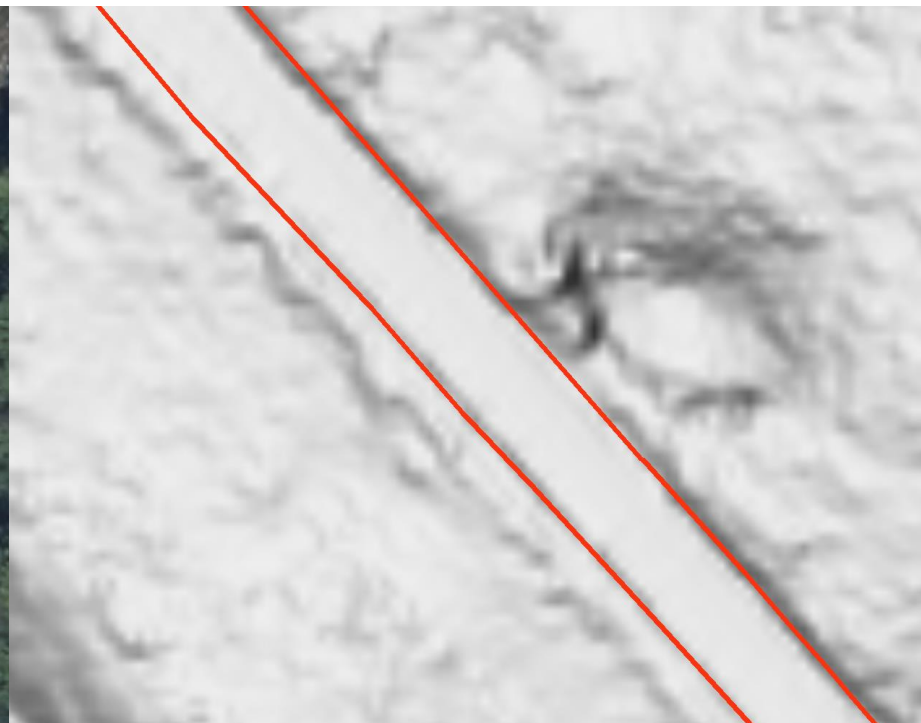

V gozd se praviloma vključi – GOZDNI
ROB SE NE DIGITALIZIRA :

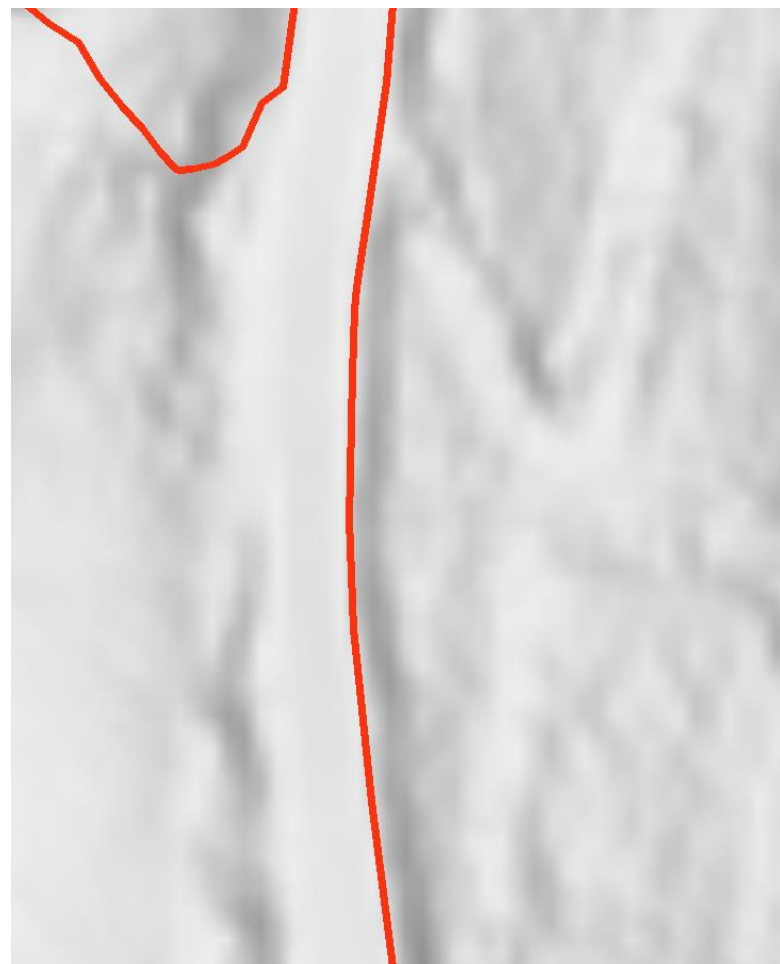
- potok (širina ≤ 5 m),
- gozdna cesta (širina ≤ 6 m),
- javna pot v primeru, da ni
asfaltirana (širina ≤ 6 m)
- rampa, začasno skladišče, parkirišče
za gozdarsko mehanizacijo, gozdarska
preseka, obora, itn. če je njihova
površina manjša kot 0,25 ha.

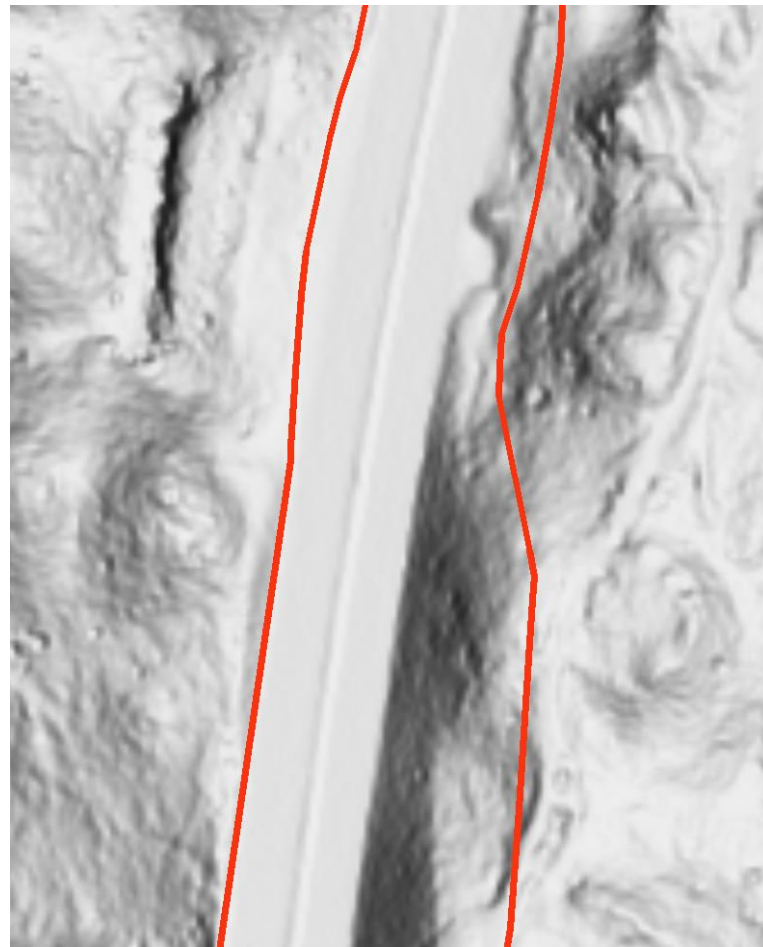
GOZDNI ROB - Železniška proga (zgornji in spodnji ustroj do raščenege terena)

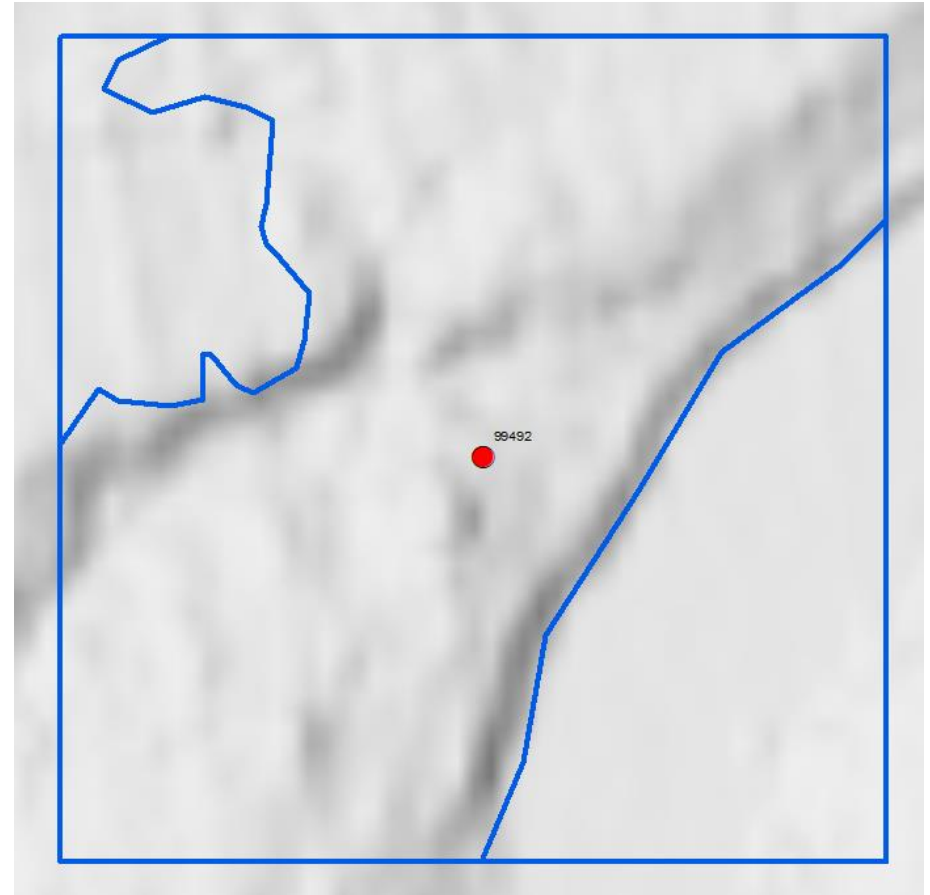
GOZDNI ROB – Cesta (cestišče skupaj z jarki)

GOZDNI ROB – Avtocesta (ograja avtoceste – pomoč sloj Raba tal (MKGP))

GOZDNI ROB – VODOTOK

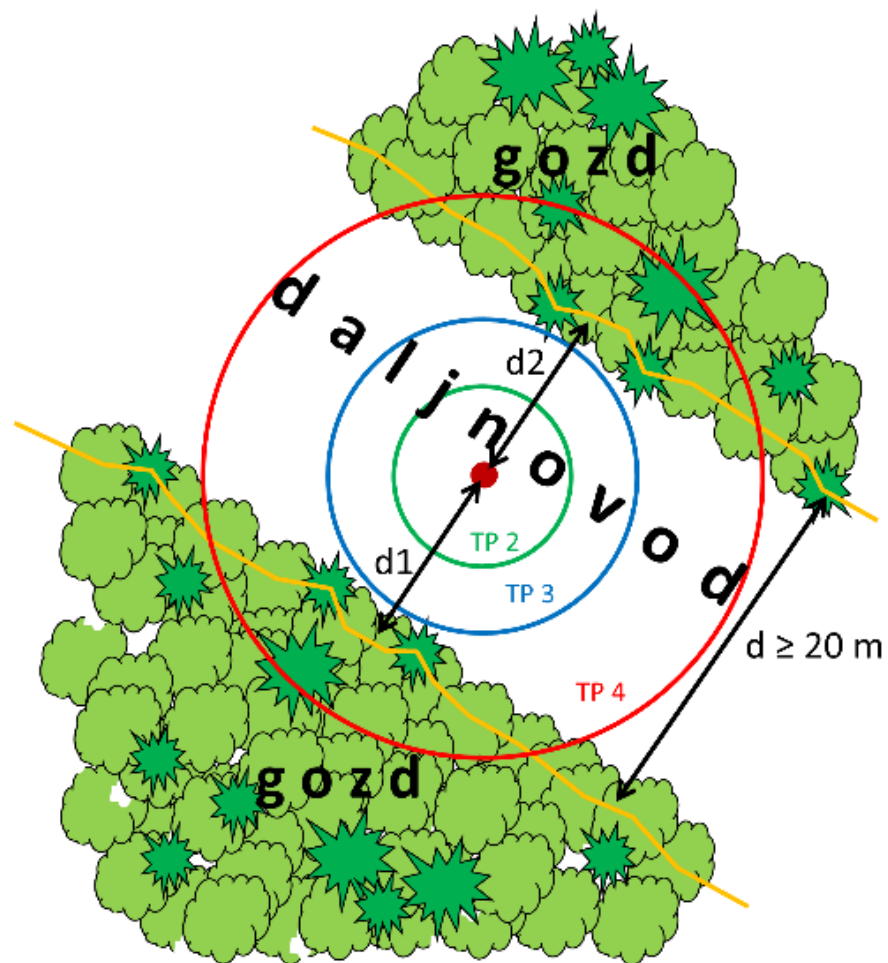

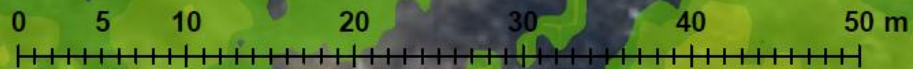
GOZDNI ROB – GOZD – Druga gozdna zemljišča

Morebitna preveč merjena obstoječa drevesa se tudi v letu 2024 izmeri in se njihova zaporedna številka, razlog in številka ploskve pošlje na podporaNGI@gozdis.si

V primeru nejasnosti kontaktirati (Pintar)

POZOR! Linijski objekti
DGZ na terenu 6 m

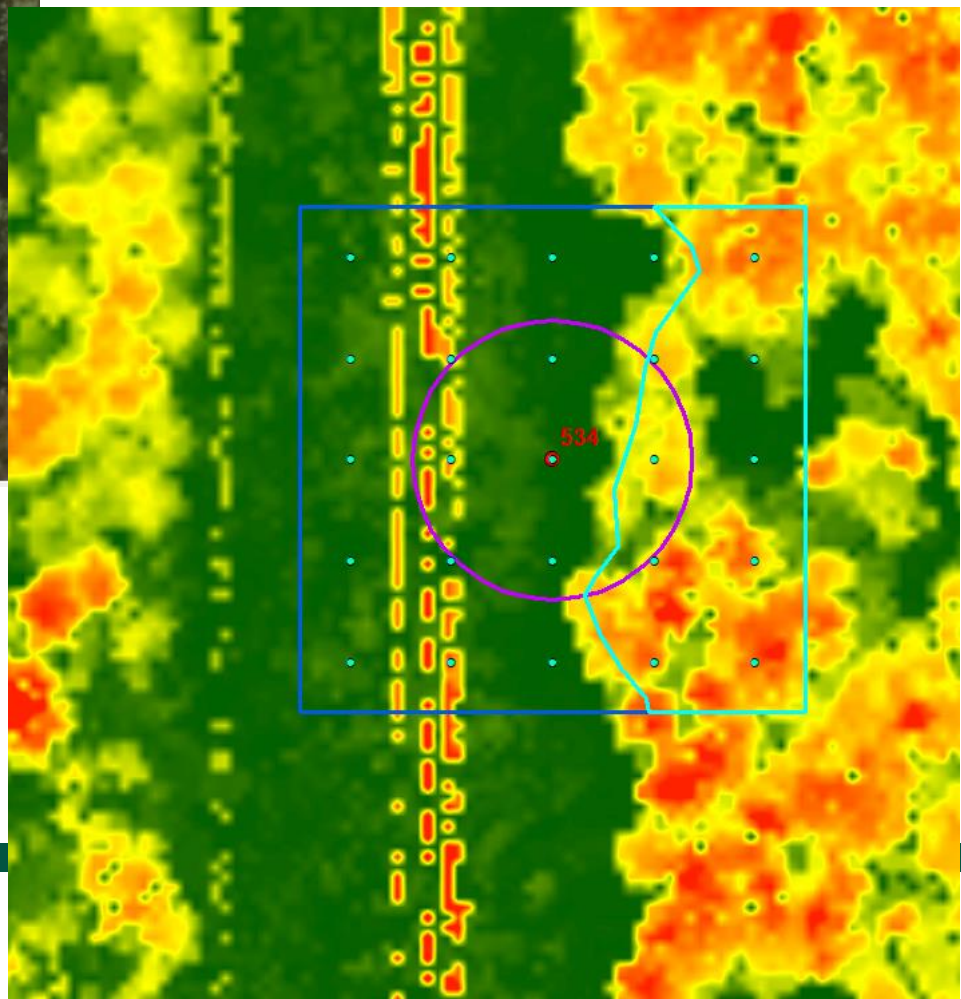

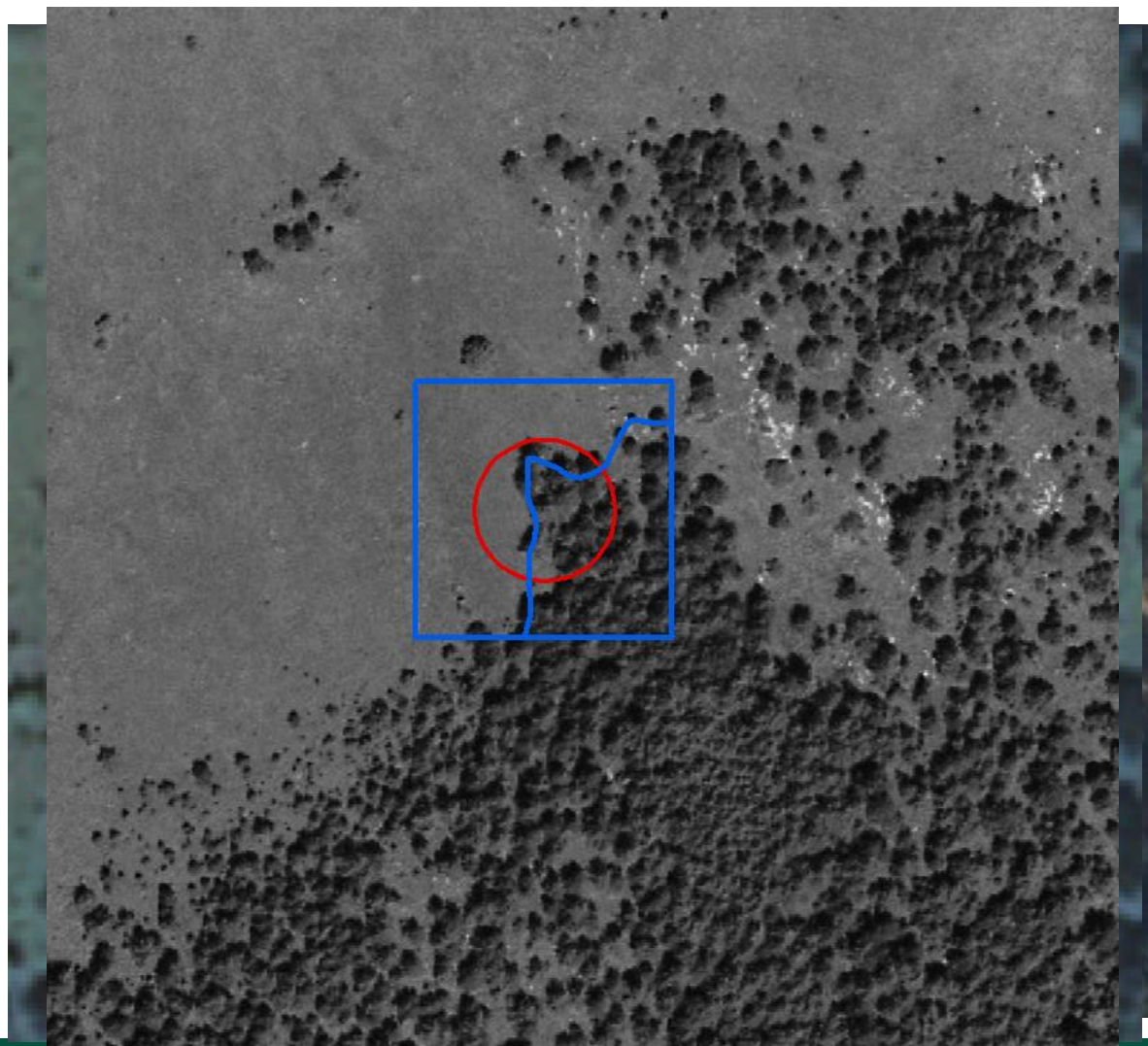
2000

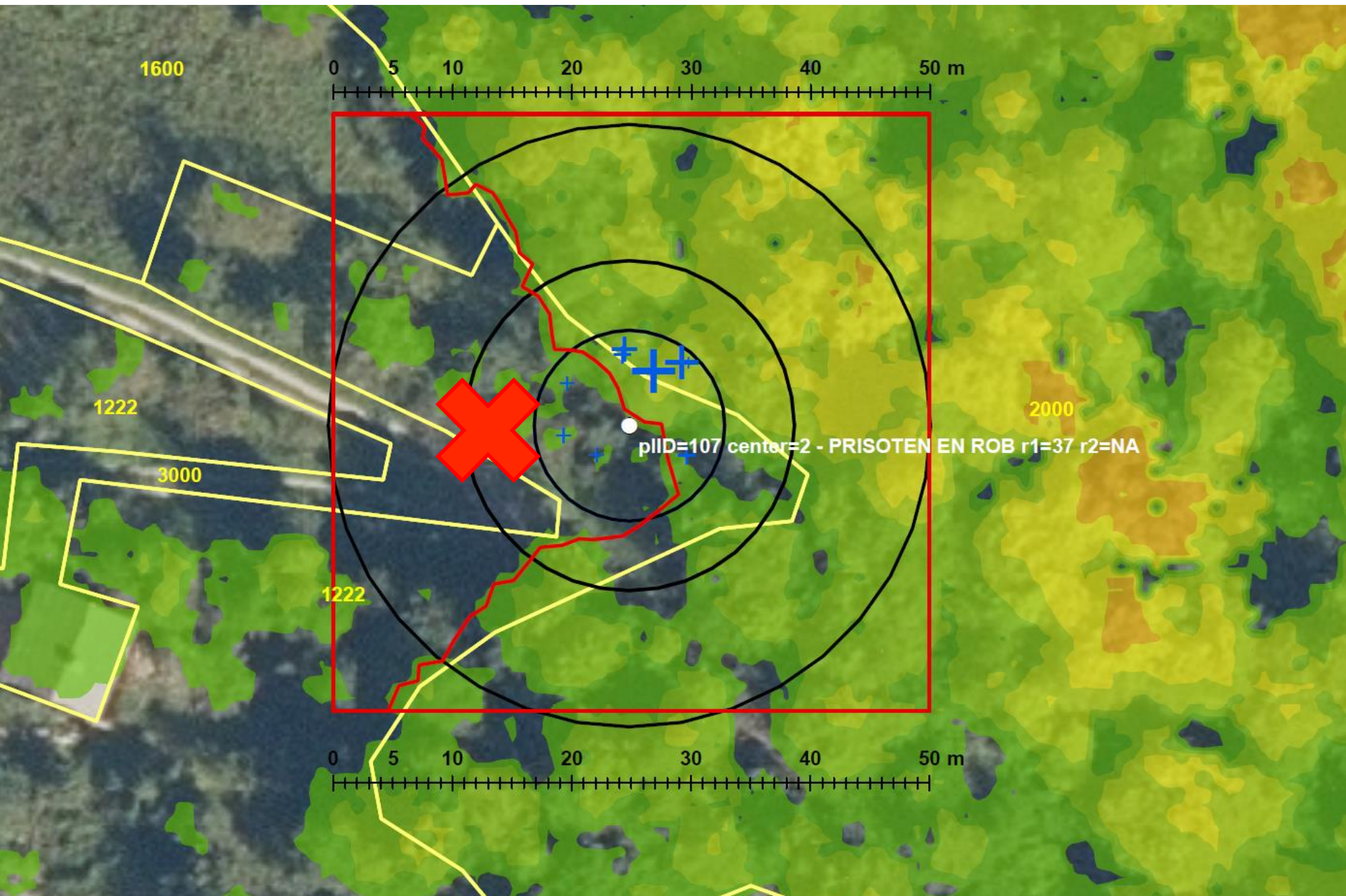
pIID=270 center=3 - PRISOTNA DVA ROBA - center IZVEN linijskega objekta r1=95 r2=218

GOZDNI ROB – GOZD – Zaraščujoče površine

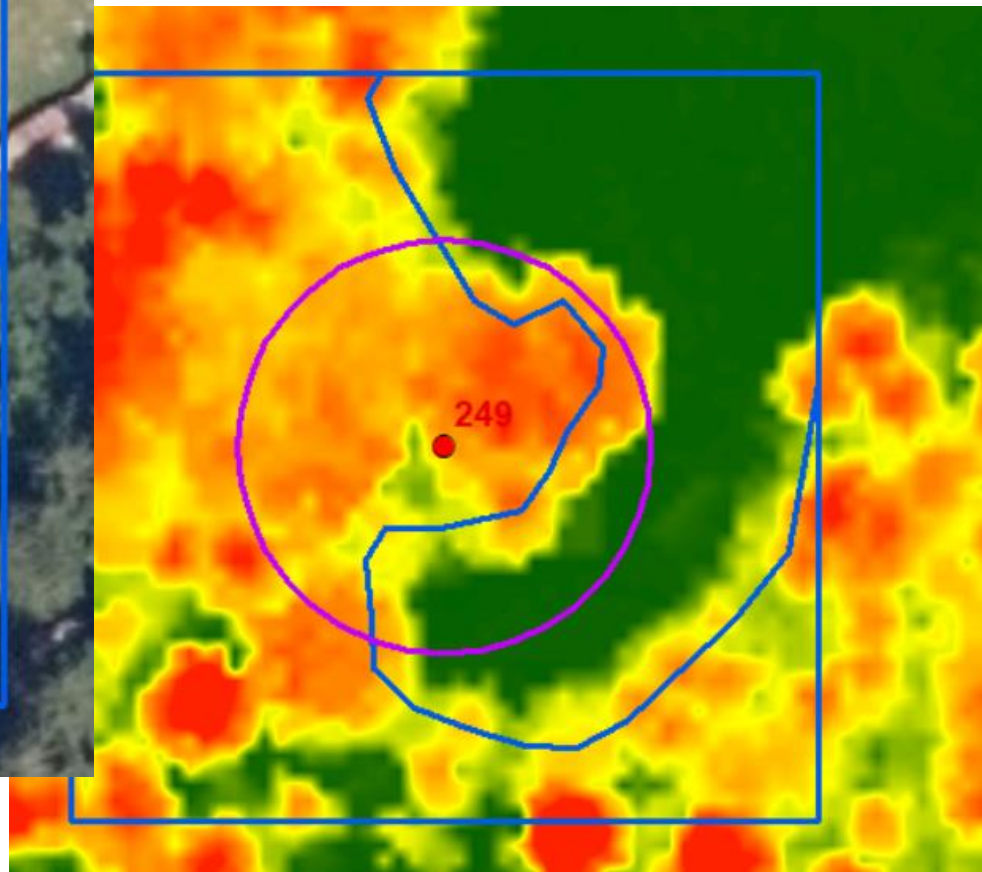
IZMERA ŠIRINE GOZDNEGA PASU

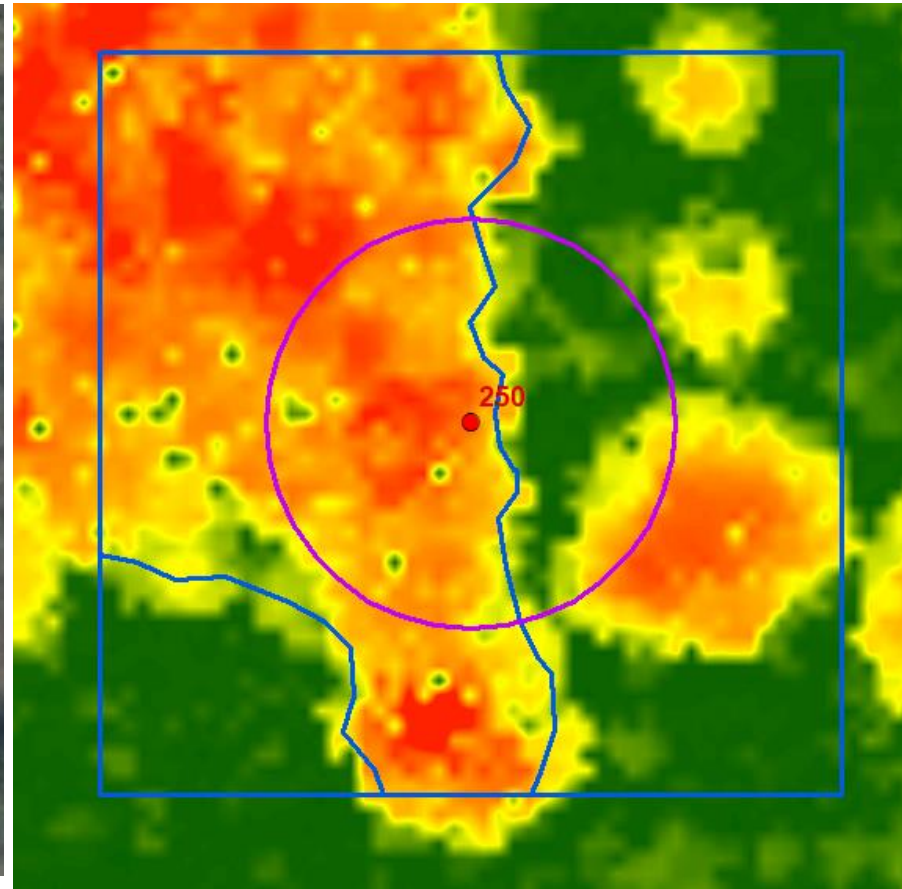

- Minimalna širina 20 m
- Razdalja GR – središče TVP – GR
- Upošteva se najkrajša razdalja
- Dnišča dreves

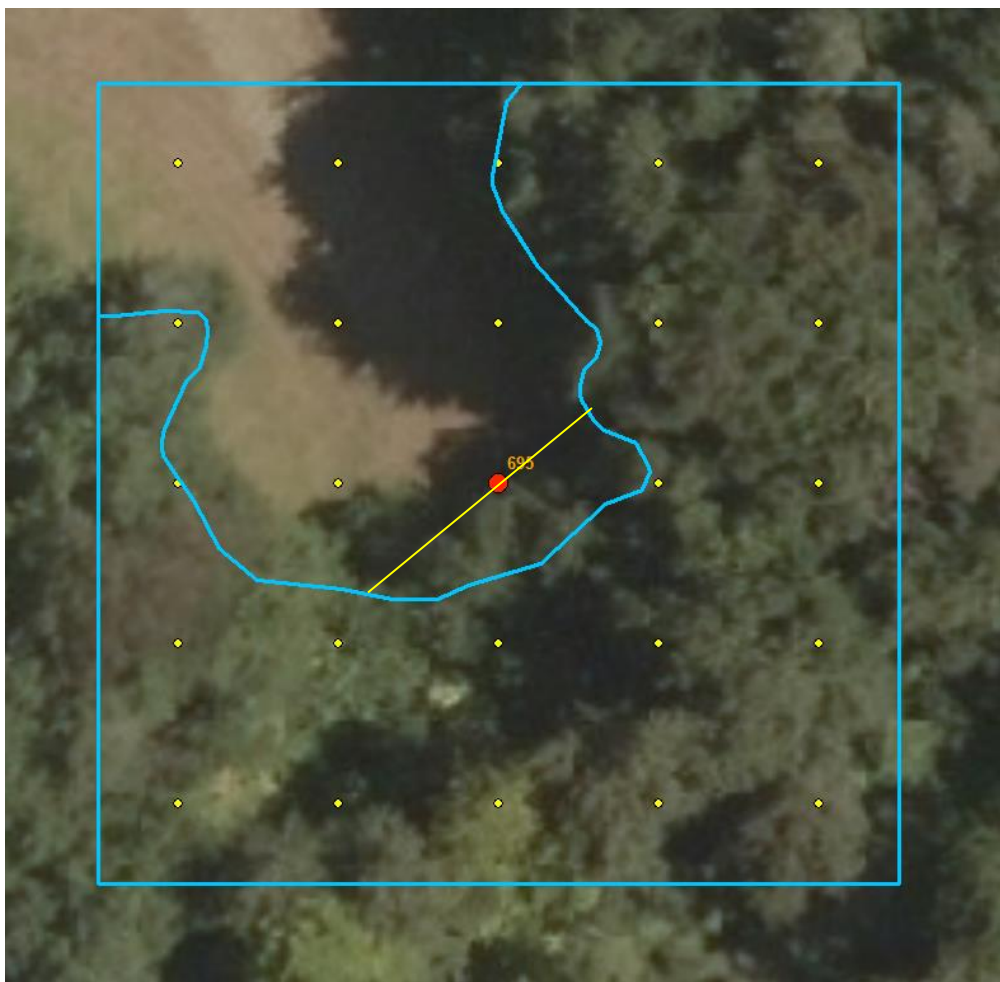
NA TERENU SE
PREVERI RAZDALJO

IZMERA VMESNEGA PROSTORA - središče TVP se nahaja zunaj digitaliziranega gozdnega roba

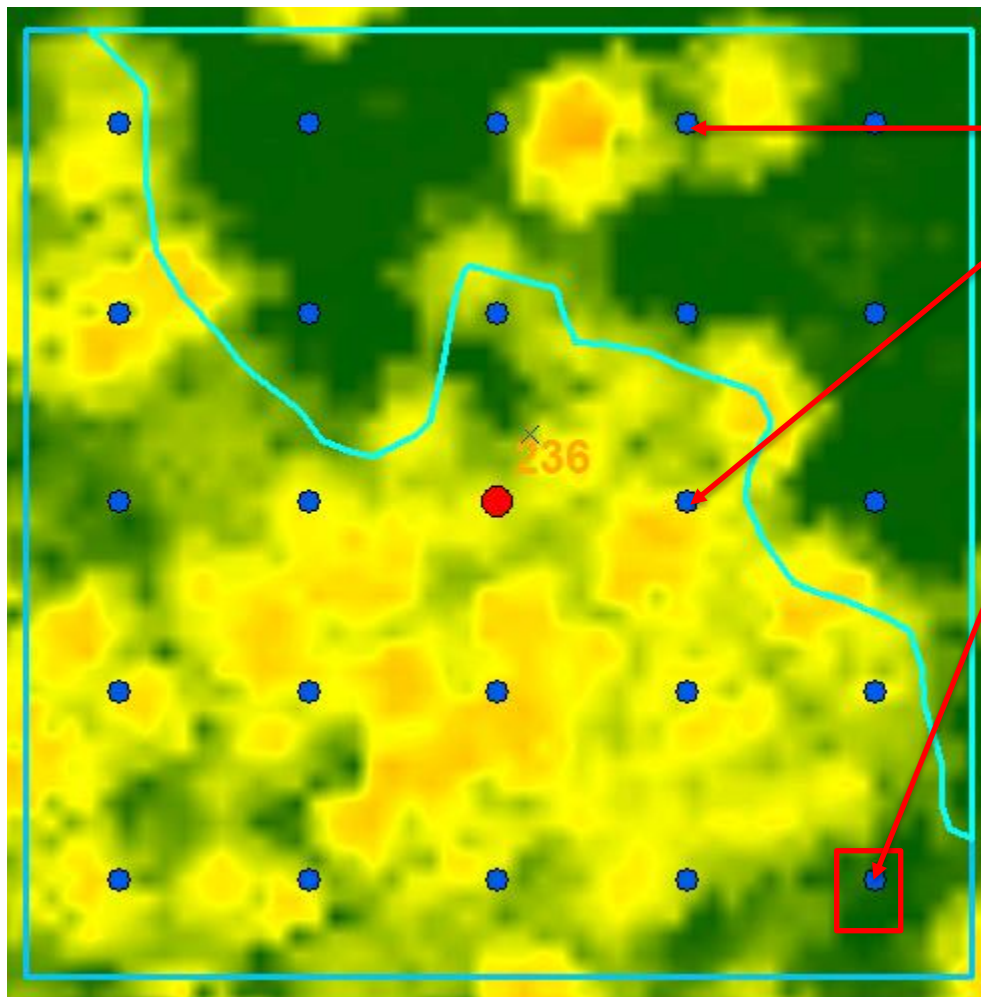

- Razdalja GR – središče TVP – GR
- Manjša od 20 m
- Dnišča dreves

NA TERENU SE
PREVERI RAZDALJO

Ocena pokrovnosti (OI) oz. zarast drevja oz. grmovja

Rastrska točka (25) se nahaja:

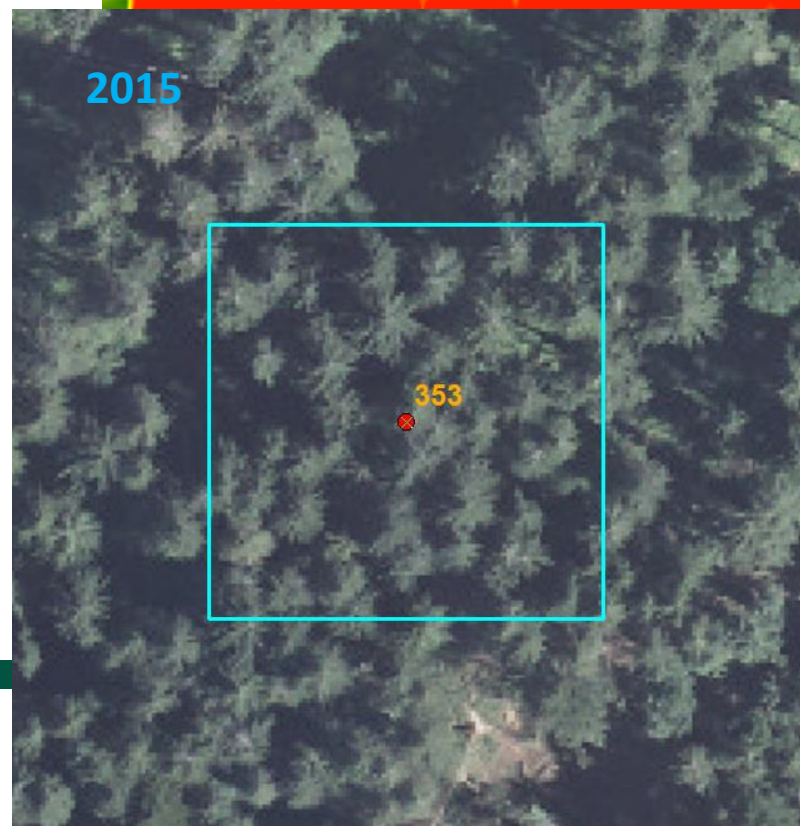
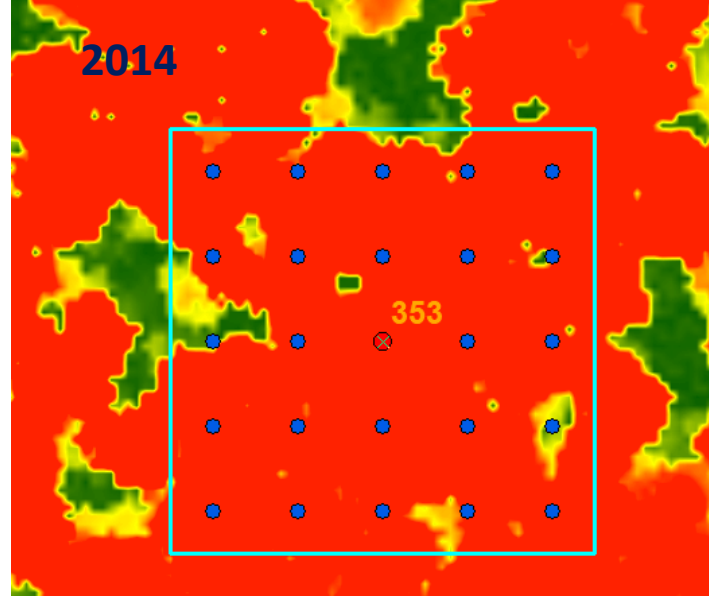
- izven gozdnega roba
- na krošnji dominantnega sloja dreves ali grmovja
- v gozdni vrzeli ali na tleh

$$16/17 = 0,94$$

VZROK ZARASTI MANJŠE OD 60 % - GOZD

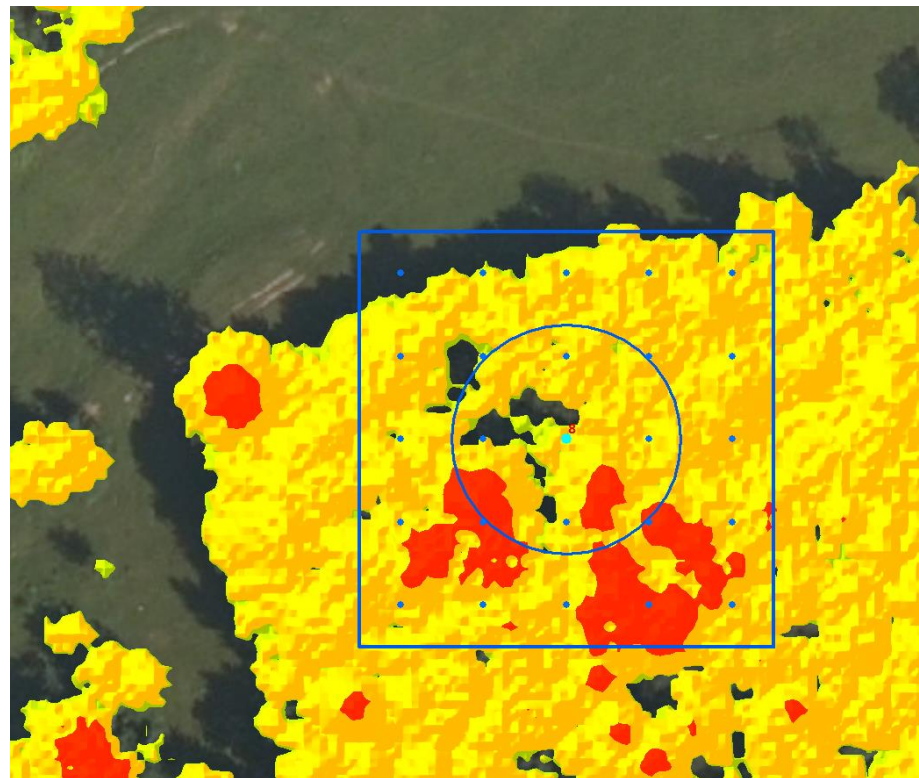
- krčitev gozda (sprememba rabe),
- poseka,
- poškodovano območje (vetrolom, snegolom, žledolom, požarišče),
- daljnovid ali plinovod ali smučarska vlečnica,
- drug objekt (parkirišče, cesta, obračališče, začasno skladišče lesa, jasa, vodotok)

OCENA VIŠINE DOMINANTNEGA SLOJA oz. OCENA VIŠINE DOMINANTNIH DREVES

V gozd se uvrstijo tudi površine, ki **se zadnjih 20 let** niso uporabljale v kmetijske namene in izpolnjujejo kriterij minimalne višine 5 m.

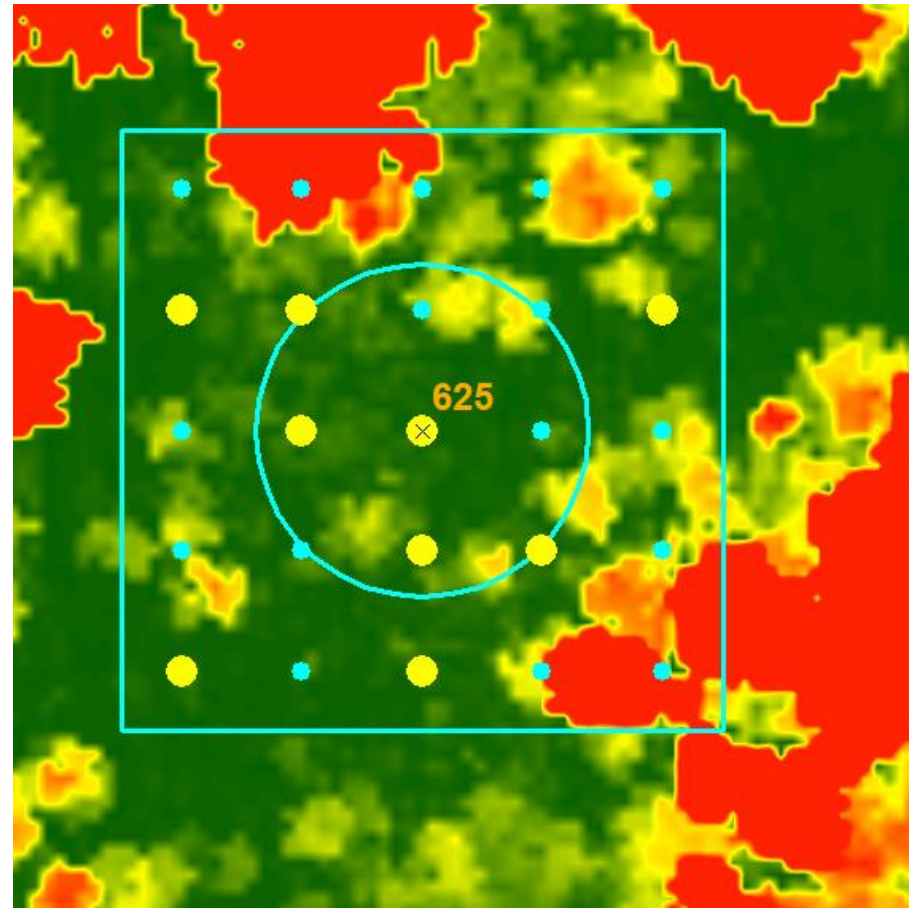
Ocena:
dominantni sloj gozdne vegetacije
na KPP 3, višji ali nižji od 5 m

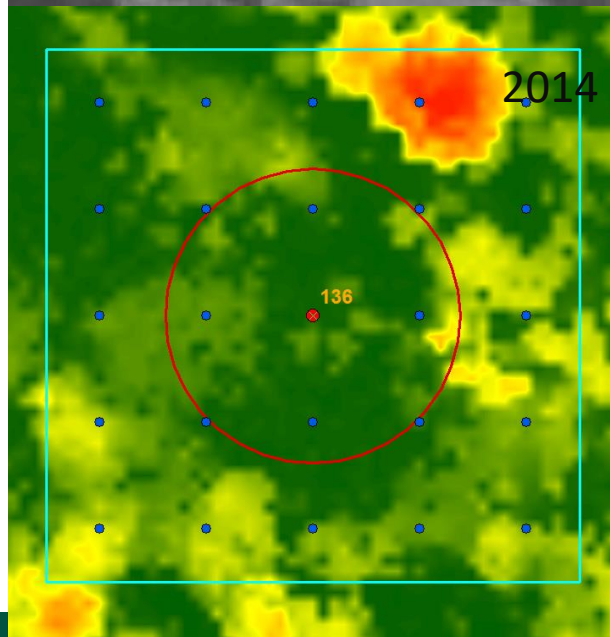
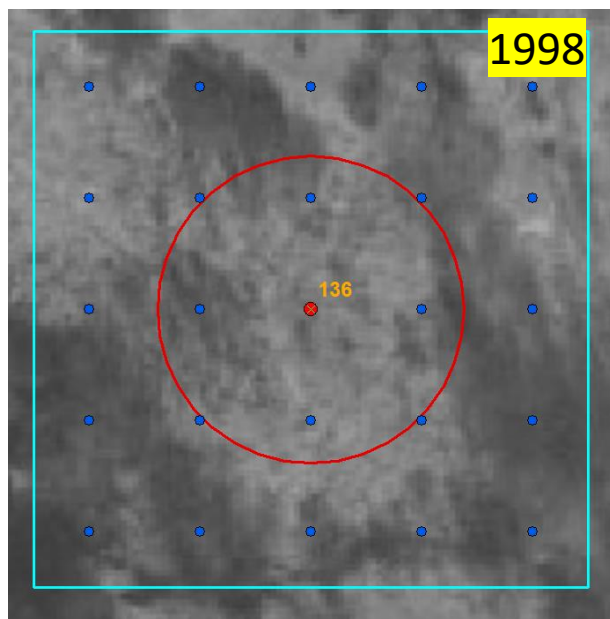

Vzrok nižjih višin: Pomlajene površine = GOZD

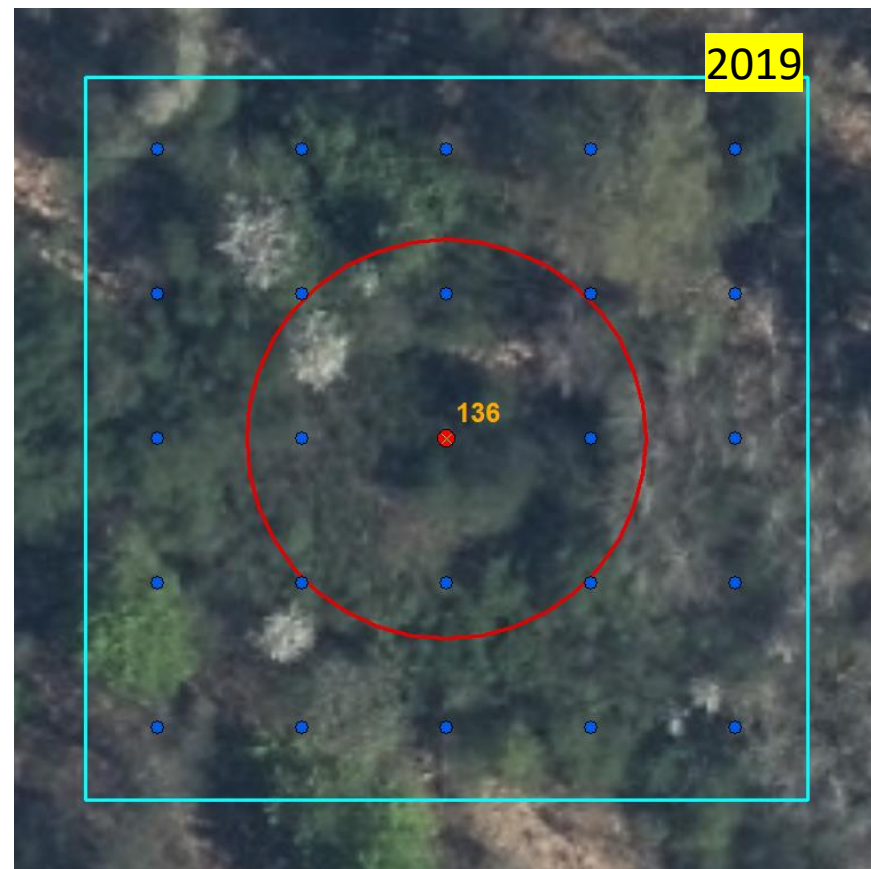

POMLAJENE POVRŠINE (KPP 3) pokrovnost IO je $> 60\%$ in hd KPP3 > 5 m

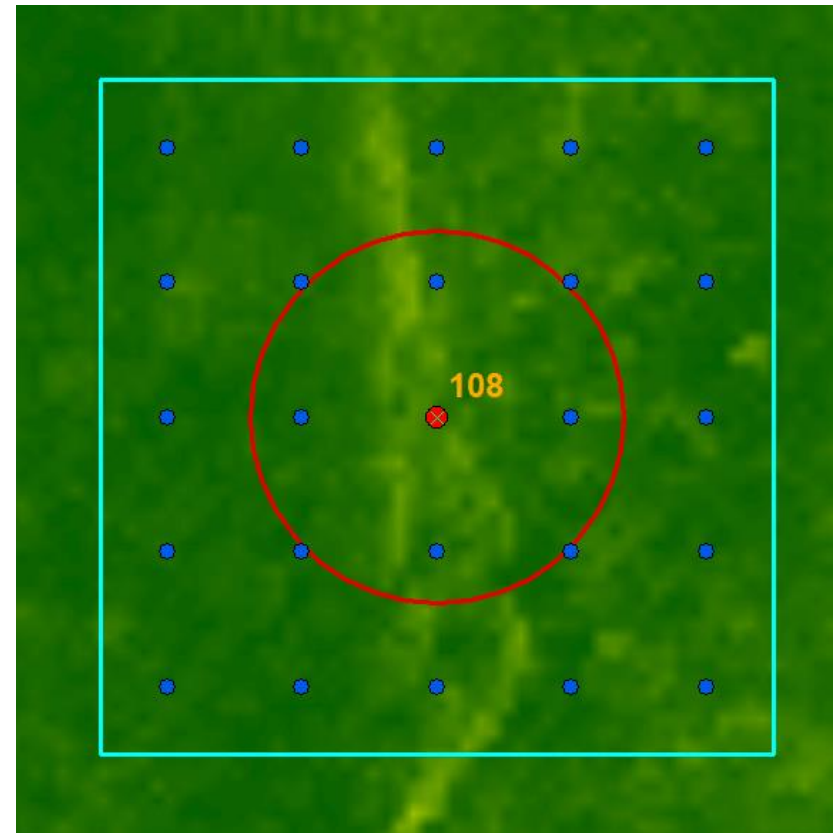

DRUGA GOZDNA ZEMLJIŠČA = DGZ
Primer: Trajno sklenjen grmičav gozd
 $hd (KPP3) > 5 \text{ m}$

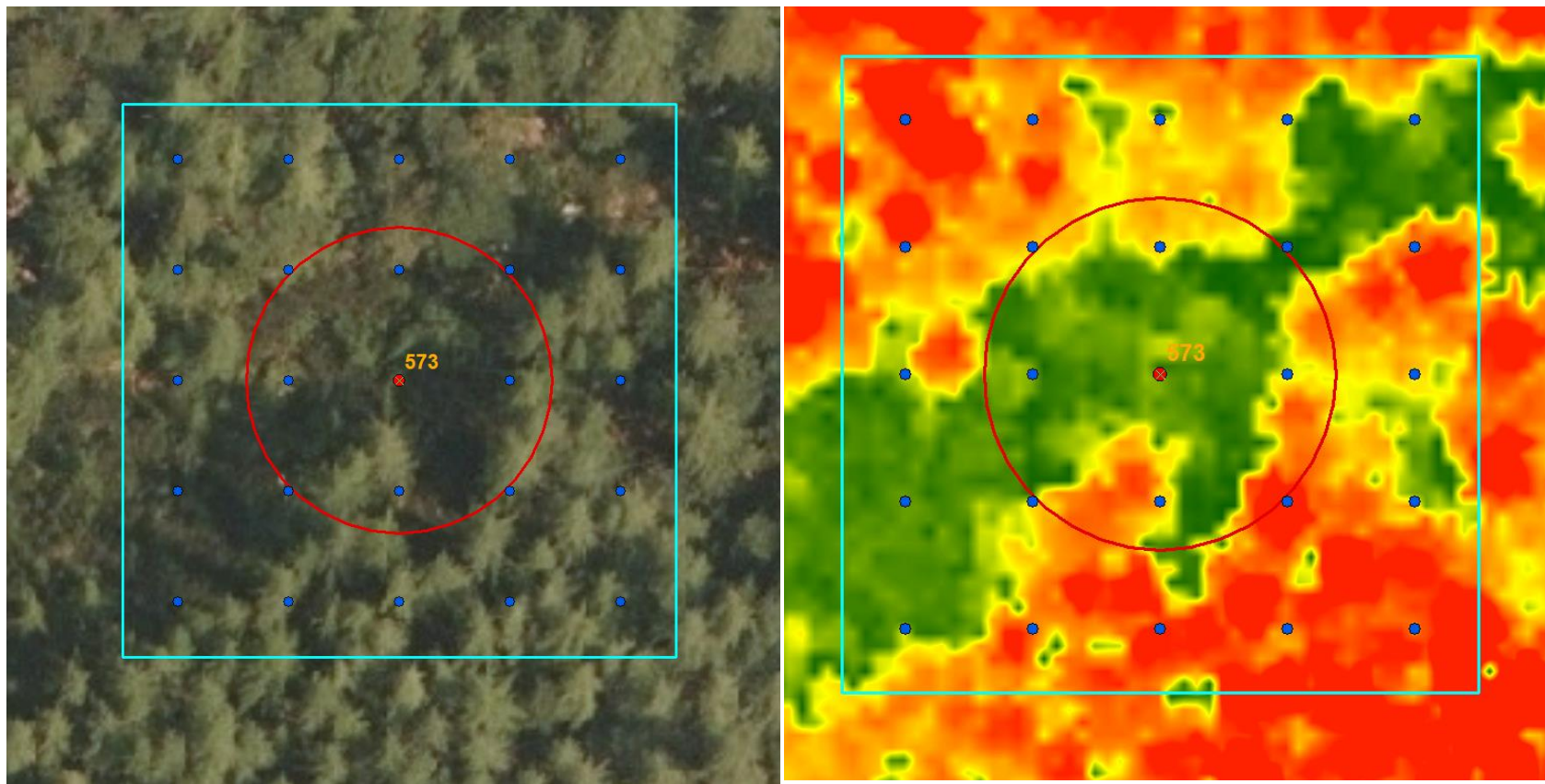
DGZ

Primer: Z rušjem porasla površina

DGZ

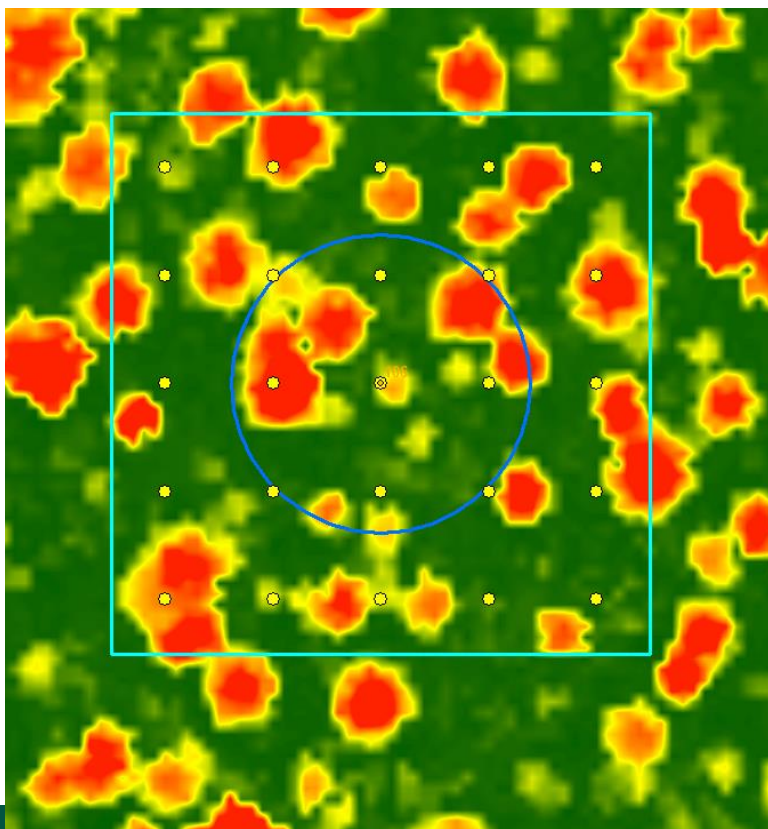
Primer: Z rušjem porasla površina – pokrovnost drevja > 10 %

Ostale rabe s prisotnostjo drevesnih in grmovnih vrst – Kategorije uvrščene v DRUGA GOZDNA ZEMLJIŠČA – UPOŠTEVANA MINIMALNA POVRŠINA 0,25ha

Glavna razločevalni kriterij je zarast!

Trajno nesklenjen gozd, drevje v šopih, skupinah, posamično – planinski oz. negospodarjen svet

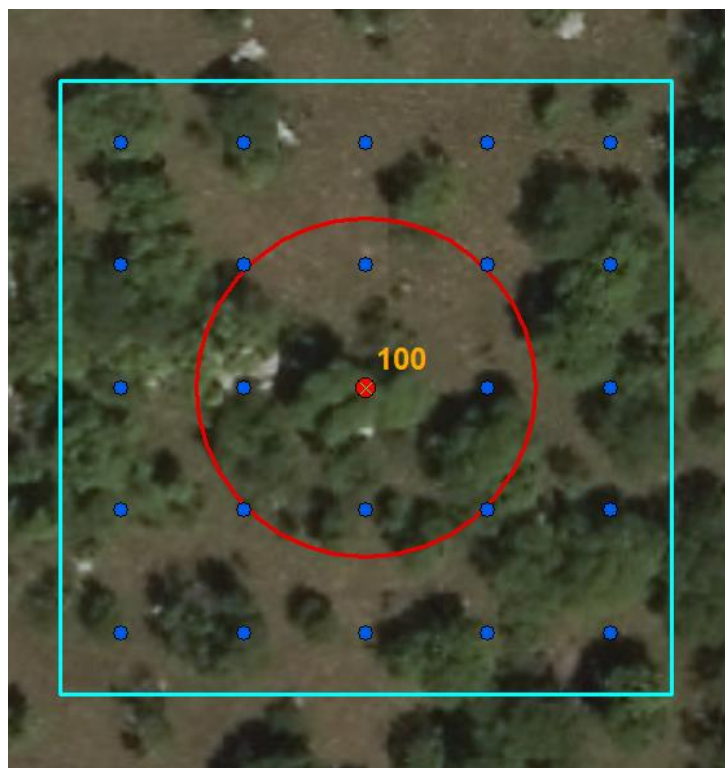

Ostale rabe s prisotnostjo drevesnih in grmovnih vrst – Kategorije uvrščene v DRUGA GOZDNA ZEMLJIŠČA

Glavna razločevalni kriterij je zarast

Naravne površine z gozdnim drevjem – neplaninski svet

Pokrovnost drevja > pokrovnost grmovja

Ostale rabe s prisotnostjo drevesnih in grmovnih vrst – Kategorije uvrščene v DRUGA GOZDNA ZEMLJIŠČA

Glavna razločevalni kriterij je zarast

Naravne površine z zelišči, grmovjem

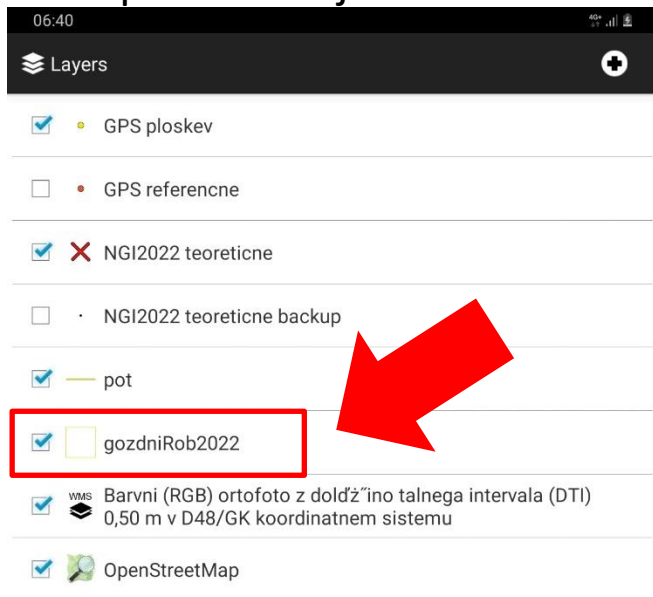
- Center se nahaja na vegetaciji pod elektrovi, vetrnimi elektrarnami, smučarskimi vlečnicami, pod plinovodi
- Pokrovnost grmovja je večja od pokrovnosti drevja

GOZDNI ROB je vključen v aplikacijo ZENO MOBILE – letos raba tal MKGP

Pri vsaki ploskvi ga je NUJNO potrebno preveriti

V primeru nejasnosti kontaktirati (Pintar)

HVALA ZA POZORNOST!

SEZNAM OSEB VKLJUČENIH V KABINETNI PREGLED PLOSKEV

Anže Martin Pintar

dr. Mitja Skudnik

Andrej Grah

dr. Boštjan Mali

dr. Marko Kovač

Jure Žlogar

Matteo Bottosso

Tadej Sluga

Nejc Lenkič

